

TALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 10/2007 vp

Hallituksen esitys laiksi valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 25 päivänä syyskuuta 2007 lähettänyt talousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta (HE 80/2007 vp).

Lausunto

Eduskunnan päätöksen mukaisesti perustuslakivaliokunta on antanut asiasta lausunnon (PeVL 12/2007 vp), joka on otettu tämän mietinnön liitteeksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- ylijohtaja Pekka Timonen ja finanssineuvos Markku Tapio, valtioneuvoston kanslia
- teollisuusneuvos Ritva Hainari, kauppa- ja teollisuusministeriö
- lainsäädäntöneuvos Ilkka Harju, valtiovarainministeriö
- kaupallinen neuvos Kimmo Sinivuori, ulkoasiainministeriö
- tietoverkkojohtaja Pekka Tulokas, sisäasiainministeriö
- vanhempi hallitussihteeri Matti Hietanen, opetusministeriö

- hallitussihteeri Ismo Tuominen, sosiaali- ja terveysministeriö
- osastopäällikkö, esittelijäneuvos Risto Hiekkataipale, oikeuskanslerinvirasto
- markkina- ja valvonta-asiantuntija Janne Häyrynen, Rahoitus- ja velvoitekeskus
- hallituksen puheenjohtaja, vuorineuvos Pekka Paasikivi, Oras Invest Oy
- lakimies Tiina Leino, Outokumpu Oyj
- ylempien toimihenkilöiden luottamusmies, Hämeenlinna, Markku Pelkkikangas, toimihenkilöt TU puheenjohtaja, Raahe, Matti Kelloniemi, työntekijöiden ammattiosasto 200 puheenjohtaja Eero Raivio ja työntekijöiden pääluottamusmies, Pulkila, Jouko Luttinen, Rautaruukki Oyj
- KHT Yrjö Tuokko, Tuokko Tilintarkastus Oy
- elinkeinopoliittinen asiamies Mats Nyman, Akava ry
- lakimies Janne Metsämäki, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- johtaja Kauko Passi, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet:

- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- Pörssisäätiö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta. Samalla kumottaisiin valtion osakasvallan käytöstä eräissä taloudellista toimintaa harjoittavissa osakeyhtiöissä vuonna 1991 annettu laki.

Lailla määriteltäisiin eduskunnan ja valtioneuvoston toimivalta hankittaessa valtiolle määräysvaltaa ja luovutettaessa valtiolla olevaa määräysvaltaa. Lisäksi määriteltäisiin toimivalan jako valtioneuvoston yleisistunnon ja omistajaohjauksesta vastaavan ministeriön välillä sekä täsmennettäisiin osakemyynteihin ja yritysjärjestelyihin liittyviä säännöksiä.

Esityksen mukaan eduskunta päättäisi, missä yhtiöissä valtio voi luopua yksinomistuksestaan tai määräysvallastaan. Eduskunta myös päättäisi määräysvallan hankkimisesta valtiolle, jos kysymyksessä on merkittävä yritys. Valtioneuvosto päättäisi valtionomistuksesta eli osakkeiden ostamisesta ja myymisestä ja omistajaohjauksesta vastaava ministeriö useimmista omistajaohjauksesta ja omistajavallan käyttöön liittyvistä kysymyksistä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Talousvaliokunta ehdottaa, että lakiehdotus hyväksytään teknisluonteisin täsmennyksin.

Hallituksen esityksen mukaan valtio on merkittävänä omistajana 12 pörssiyhtiössä, 26 noteeraamattomassa markkinaehtoisessa yhtiössä ja 16 erityistehtäviä hoitavassa yhtiössä. Valtionyhtiöiden ja valtion osakkuusyhtiöiden palveluksessa oli vuonna 2006 noin 215 000 henkilöä, joista noin puolet oli Suomessa ja puolet ulkomaisissa konserniyhtiöissä. Valtion omistuksen arvo pörssiyhtiöissä on nykyään runsaat 27 miljardia euroa. Vuosina 2000–2007 valtio on saanut osinkotuloja noin 7,7 miljardia euroa. Samaan aikaan valtio on saanut nettotuloja osakemyynneistä omistuspohjaa laajennettaessa lähes 9 miljardia euroa.

Valiokunnan saaman tiedon mukaan hallituksen esityksen taustalla ei ole yhtään nykyiseen valtionomistukseen liittyvää konkreettista tai suunniteltua yritys- tai omistusjärjestelyä. Uudessa laissa määritellään selkeästi toimivaltasuhteet lainsäädäntövaltaa käyttävän eduskunnan ja toimeenpanovaltaa käyttävän valtioneuvoston kesken. Laissa säädetään, milloin omistus- ja yritysjärjestelyyn on hankittava eduskunnan suostumus sekä toimeenpanovallasta valtio-

neuvoston yleisistunnon ja omistajaohjauksesta vastaavan ministeriön välillä.

Uusi laki johtaa siihen, että nykyiseen valtionomistukseen verrattuna eduskuntavaltuuden raja nousee useammassa yhtiössä kuin laskee. Eduskunnan suostumuksen vaatimus nousee erityisesti noteeraamattomissa markkinaehtoisissa yhtiöissä ja erityistehtäviä hoitavissa yhtiöissä, joissa omistukseen liittyy muitakin kuin taloudellisia intressejä. Kolmessa pörssiyhtiössä, Kemira Oyj:ssä, Outokumpu Oyj:ssä ja Rautaruukki Oyj:ssä, eduskunnan suostumuksen tarve poistuu. Näissä yhtiöissä eduskunta on asettanut erityiset, laista poikkeavat valtionomistuksen alarajat.

Talousvaliokunta korostaa valtion omistaja-politiikkaa koskevan valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaisesti, että valtion yritysvarallisuus on merkittävä osa kansallisvarallisuutta. Valiokunta tukee periaatepäätöksen lähtökohtaa, jonka mukaan valtio pyrkii yritysomaisuuden hoidossa mahdollisimman hyvään taloudelliseen ja yhteiskunnalliseen kokonaistulokseen. Ensisijainen tavoite tulee olla yhtiöiden kehittäminen ja omistaja-arvon pitkäjänteisen kasvun tukeminen.

Kaikki omistuspohjan muutokseen ja omistusjärjestelyihin liittyvät ratkaisut on tehtävä

valtioneuvostossa eduskunnan päättämien valtuuksien rajoissa. Talousvaliokunta yhtyy valtioneuvoston linjaukseen, jonka mukaan valtion erityistehtävää hoitavien yhtiöiden tulee säilyä valtion yksinomistuksessa tai vähintään määräysvallassa. Markkinaehtoisissa yhtiöissä valtion omistajuutta voidaan arvioida sen mukaan, onko valtiolla yhtiössä sijoittajaintressi vai strateginen intressi.

Periaatepäätöksen mukaan omistusjärjestelyissä yleisenä lähtökohtana on parhaan taloudellisen kokonaisuuden saavuttaminen. Kriteereinä ei ole yksinomaan yhtiön tai osakkeiden myyntihinta, vaan huomiota kiinnitetään erityisesti kansantalouden kilpailukyvyn parantamiseen, kotimaisen teollisuuden ja talouselämän toimialakohtaisten toimintaedellytysten turvaamiseen, osaamisen säilyttämiseen ja lisäämiseen sekä työllisyyden turvaamiseen. Lisäksi omistusjärjestelyjen ja osakemyyntien tavoitteena on mahdollisimman vakaan omistuspohjan turvaaminen. Kotimaisten instituutioiden ja piensijoittajien sekä yhtiön henkilöstön mahdollisuuksia tulla osakkeenomistajiksi ja osallistua osakemyynteihin edistetään soveltuvin tavoin.

Talousvaliokunta tukee periaatepäätöksessä esitettyjä valtioneuvoston kantoja. Valiokunta mainitsee myönteisenä esimerkkinä omistajapolitiikan toteutuksessa Kemira Oyj:n omistajaksi tulleen pitkäjänteisen kotimaisen sijoittajan. Valiokunta muistuttaa myös siitä, että hallitusohjelman mukaan valtionyhtiöiden osakemyynnissä huomioidaan mahdollisuuksien mukaan yksittäiset kansalaiset. Laajalla kotimaisella omistuksella päätösvalta yrityksessä pysyy suomalaisilla, jolloin nämä pystyvät vaikuttamaan yhtiön kehittämiseen ja kotipaikan pysymiseen Suomessa. Pitkäjänteinen osakkeiden omistaminen on myös eräs merkittävä säästämisen muoto. Valiokunta pitää tärkeänä hallitusohjelmassa olevaa mainintaa, jonka mukaan hallituksen veropolitiikan keskeisenä tavoitteena on muun muassa kotimaisen omistajuuden ja säästämisen edistäminen keventämällä pienten osinkotulojen verotusta.

Valtio on harjoittanut pitkäjänteistä teollisuuspolitiikkaa, jolla on ollut teollisuustuotan-

non ohella painavaa aluepoliittista vaikuttavuutta. Esimerkkeinä tällaisista yrityksistä valiokunta mainitsee Rautaruukki Oyj:n ja Outokumpu Oyj:n. Rautaruukki perustettiin aikoinaan valtion toimesta osana Suomen teollistamispolitiikkaa, ja sen sijoitukseen vaikutti merkittävästi aluepoliittiset perusteet. Yhtiö on menestynyt hyvin kansainvälisessä kilpailussa, ja sillä on poikkeuksellisen suuret työllisyys- ja aluetaloudelliset vaikutukset erityisesti Pohjois-Pohjanmaalla. Outokummun alueellinen painoarvo näkyy puolestaan Kemian—Tornion talousalueen kehityksessä. Myös monilla muilla yhtiöillä, joissa valtio on omistajana, on merkittäviä myönteisiä vaikutuksia toiminta-alueensa työllisyyteen ja talouteen.

Talousvaliokunta pitää tärkeänä, että valtio ottaa vastaisuudessa omistajapolitiikassaan huomioon suurten teollisuusyritysten työllisyys- ja aluetaloudelliset vaikutukset. Valiokunta ehdottaa, että eduskunta hyväksyy tästä lausuman (*Valiokunnan lausumaehdotus 1*).

Hallitusohjelmassa on sovittu, että valtion osakemyynneistä saamia tuloja käytetään osaamista, innovaatioita ja talouden kasvua edistäviin investointeihin. Valiokunta kannattaa hallitusohjelman tavoitetta ja korostaa Finnvera Oyj:n ja Suomen Teollisuussijoitus Oy:n merkitystä ja rahoitusmahdollisuuksia uuden yritystoiminnan aikaansaamisessa ja kasvuyritysten pääomittamisessa.

Valiokunta ehdottaa hyväksyttäväksi lausuman, jossa edellytetään, että valtion saamia osakemyyntituloja kohdennetaan edellä mainittuun tarkoitukseen. (*Valiokunnan lausumaehdotus 2*).

Talousvaliokunta pitää alussa mainittua valtion yhtiöomistuksen arvoa ja yhtiökokonaisuutta merkittävänä kansallisvarallisuutena. Merkittävät valtion omistajapolitiikkaan ja omistajaohjaukseen liittyvät ratkaisut käsitellään talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa. Valiokunta esittää harkittavaksi, että omistajapolitiikan vahvistamiseksi perustetaan ministeriryhmä, joka voisi laatia yhtiökohtaisen strategian ja saattaa sen myös markkinoiden tietoon. Hallitus voisi päättää ministeriryhmästä vaalikausittain.

Talousvaliokunta pitää tärkeänä, että valiokunta saa hallitukselta arvion valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta annetun lain toimituvuudesta ja valtion omistajapolitiikasta kulu-massa olevan vaalikauden aikana, ja esittää hyväksyttäväksi siitä lausuman (*Valiokunnan lausumaehdotus 3*).

Perustuslakivaliokunnan lausunto

Perustuslakivaliokunta toteaa lausunnossaan, että lakiehdotuksesta ei ole huomautettavaa perustuslain kannalta ja että lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Yksityiskohtaiset perustelut

4 §. *Valtioneuvoston toimivalta.* Pykälän 1 momentin 3 kohdan mukaan valtioneuvosto käsittelee ja ratkaisee asian, joka koskee valtion myötävaikutusta järjestelyyn, jonka seurauksena valtion osuus yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamasta äänivallasta muuttuu vähintään "viidellä prosentilla" tai muulla omistajavallan kannalta merkitävällä tavalla.

Tulkinnanvaraisuuden poistamiseksi säännöstä on täsmennetty niin, että valtioneuvoston yleisistunto käsittelee asian, jos valtion äänival-

taisuus muuttuu vähintään "viidellä prosenttiyksiköllä".

8 §. *Käyvän arvon määrittäminen.* Arvopaperimarkkinalakia on muutettu 1.11.2007 voimaan tulleeella lailla (923/2007). Uudessa laissa säädetään julkisen kaupankäynnin lisäksi monenkeskisestä kaupankäynnistä.

Käsiteltävän lain 8 §:n 2 momenttia on täsmennetty uusista arvopaperimarkkinalain säännöksistä johtuen siten, että julkista kaupankäyntiä vastaavan kaupankäynnin sijasta osakkeen käypä hinta voi muodostua monenkeskisessä kaupankäynnissä.

Pykälän 3 momentissa säädetään muun kuin 2 momentissa tarkoitetun yhtiön osakkeen käyvän hinnan arvioimisesta.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella talousvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muutettuna (Valiokunnan muutosehdotukset) ja

että hyväksytään kolme lausumaa (Valiokunnan lausumaehdotukset).

Valiokunnan muutosehdotukset

Laki

valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään

1—3 §
(Kuten HE)

4 §

Valtioneuvoston toimivalta

Valtioneuvoston yleisistunto käsittelee ja ratkaisee asiat, jotka koskevat:
(1 ja 2 kohta kuten HE)

3) valtion myötävaikutusta sulautumiseen ja jakautumiseen sekä sellaiseen järjestelyyn, jonka seurauksena valtion osuus yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamasta äänivallasta muuttuu vähintään viidellä *prosenttiyksiköllä* tai muulla omistajavallan kannalta merkittävällä tavalla;

(4—6 kohta kuten HE)

(2 mom. kuten HE)

5—7 §
(Kuten HE)

8 §

Käyvän arvon määrittäminen

(1 mom. kuten HE)

Arvopaperimarkkina- (495/1989) tarkoitettujen julkisen kaupankäynnin tai monenkeskisen kaupankäynnin kohteena olevan yhtiön osakkeiden käypä hinta osakemyyntitilanteissa muodostuu joko edellä tässä kohdassa tarkoitettussa kaupankäynnissä tai sen ulkopuolella toteutetussa edustavassa tarjoushuutokaupassa.

Muun kuin 2 momentissa tarkoitettujen yhtiön osakkeiden käypä hinta osakemyyntitilanteissa arvioidaan yrityskaupassa yleisesti käytettävillä arvostusmenetelmillä.

(4 mom. kuten HE)

9 ja 10 §
(Kuten HE)

Valiokunnan lausumaehdotukset

1. *Eduskunta edellyttää, että valtio ottaa omistajapolitiikassaan huomioon suurten teollisuusyritysten työllisyys- ja aluetaloudelliset vaikutukset.*
2. *Eduskunta edellyttää, että valtion osakemyynneistä saamia tuloja kohdennetaan myös uuden yritystoiminnan ai-*

kaansaamiseen ja kasvuyritysten rahoitukseen.

3. *Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa talousvaliokunnalle selvityksen valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta annetun lain toimivuudesta ja omistajapolitiikan toteutuksesta kulu- van vaalikauden aikana.*

Helsingissä 7 päivänä joulukuuta 2007

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Jouko Skinnari /sd
vpj. Antti Rantakangas /kesk (osittain)
jäsen. Janina Andersson /vihr
Hannu Hoskonen /kesk
Harri Jaskari /kok
Anne Kalmari /kesk
Matti Kangas /vas
Toimi Kankaanniemi /kd
Jouko Laxell /kok

Eero Lehti /kok
Päivi Lipponen /sd
Marjo Matikainen-Kallström /kok
Petteri Orpo /kok
Sirpa Paatero /sd
Markku Uusipaavalniemi /kesk
vjäs Klaus Pentti /kesk (osittain)
Janne Seurujärvi /kesk (osittain).

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eelis Roikonen.

VASTALAUSE 1

Perustelut

Itsenäisen Suomen 90 vuoden uurastuksella on veronmaksajien rahoilla saatu paljon aikaan teollisuus- ja elinkeinopolitiikassa. Valtion omistuksen arvo on lähes 30 miljardia euroa. Osinkotuloja on saatu vuodesta 1992 lähes 10 miljardia euroa. Sotien raunioille tapahtunut jälleenrakentaminen, teollistaminen, EU, 1990-luvun talous-, pankki- ja työttömyyskriisi ja nyt globalisaatio ovat olleet ja ovat omat haasteensa myös omistajapolitiikassa. Viime vuosikymmenen syvästä lamasta piti nousta mm. myymällä valtion omaisuutta, jotta saatiin uusia pääomia ja yrityksille uusia innovaatioita maailman markkinoille. Tällöin maamme yritystoiminnan elvyttämiseksi ja uusien työpaikkojen luomiseksi otettiin myös riskejä, joissa ei aina onnistuttu.

Nyt valtion omistajapolitiikka on nähtävä osittain toisin. Tarvitaan vahvaa kotimaista ja valtion omistajapolitiikkaa, joka ei perustu vain omaisuuden myyntiin, vaan uusiin arviointeihin Suomen luonnonvarojen sekä osaamisen hyödyntämisestä. Tarvitsemme vahvoja toimijoita kotimaassa, Venäjällä, Kiinassa, Intiassa, USA:ssa ja koko maailmassa. Valtion omistamista on yhtiöittäin tarkasteltu näistä lähtökohdista. Tärkeä on myös miettiä, millä tavoin panostamalla uusille ja/tai nykyisille yrityssektoreille voidaan saada uusia työpaikkoja ja säilyttää nykyiset työt Suomessa. Valtioyhtiöiden toimiminen puskureina auttaa myös pienempiä yrityksiämme menestymään globaaleilla markkinoilla. Ilman suuria kotimaisia vientiyrityksiä Suomeen ei olisi syntynyt laajaa, veronmaksukykyistä ja työllistävää alihankkijoiden verkostoa.

Valtionyhtiöitä pitää hoitaa liiketaloudellisesti hyvin, ja valtion on huolehdittava omistajarvon hyvästä kehityksestä. Valtion omistajapolitiikka ei voi olla ainoastaan yhteisen omaisuutemme myymistä. Itsenäisen valtion tulee turvata kansalaisten perustoiminnot. Omistajapolitiikalla tulee taata myös omavaraisuutemme kriisi-

tilanteissa eräillä keskeisillä toimialoilla. Valtion on ajateltava myös tulojaan, osinkoja. Verottamisen ohella kaivataan muitakin tulolähteitä. Nykyistä omistusta ja siitä saatavia osinkotuottoja pitäisi tarkastella kriittisesti valtionvelan korkokustannusten kanssa. Jos osinkotuotot ylittävät velan keskimääräiset kustannukset, pitäisi laajamittaisesta osakkeiden myymisestä pidättäytyä.

Valtionyhtiöitä ei tule enää myydä

Hallituksen esityksessä (HE 80/2007 vp) ei oteta huomioon esimerkiksi osakeyhtiölain 34 %:n äänivallan merkitystä päätettäessä yhtiön liiketoimintojen olennaisista järjestelyistä. Omistajapolitiikka yritettäisiin hoitaa vain 50 %:n ja 100 %:n periaatteilla. Pörssiyhtiöissä Kemirassa, Metsossa, Outokummussa, Rautaruukissa, Telia-Sonerassa, Sampo Oyj:ssä, ja Stora Ensonsa sekä noteerattomissa markkinaehtoisissa yrityksissä Editassa, Ekokemissä, Fingridissä ja Gasumissa valtion omistusosuus esitetään nolnaan. Kuitenkin metsäteollisuus, yhdyskuntarakentaminen, energiateollisuus verkkoineen, puhelin- ja verkkoyhteydet, teräsrakentaminen, jätteenkäsittely ja finanssipalvelut vaativat myös valtion vahvaa otetta kotimaassa ja ulkomailla.

Valtion omaisuutta ei tule nyt myydä. Nollarajan sijasta säilyttäisimme valtion nykyisen omistuksen sellaisenaan Kemiran (16,5 %), Metso Oyj:n (11,1 %), Outokummun (31,1 %) Rautaruukin (39,7 %), Sampon (13,7 %), Stora Enson (12,3 %) ja Telia-Soneran (13,7 %) osalta. Sama koskee noteeraamattomia markkinaehtoisia yhtiöitä Edita Oyj (50,1 %), Ekokem (34,1 %), Fingrid (12,3 %) ja Gasum (24,0 %). Valtion omistus on tärkeää osinkotulojen saannin osalta. Tärkeää on myös turvallisuus, omavaraisuus ja itsenäisen valtion toimintojen turvaaminen kaikissa tilanteissa.

Omistajapolitiikkaa ei pidä katsoa vain yhtiöiden hallinnon ja strategisten intressien

näkökulmasta, vaan on katsottava omistajaohjausta laajemmin. Omistajapolitiikassa on kyse suurista valtiontalouttakin koskevista taloudellisista yksityiskohdista. Jos hallituksen esitys hyväksytään sellaisenaan, merkitsee se samalla eduskunnan budjettivallan kaventamista.

Muutokset lakitekstiin

Voimassa olevan valtionyhtiölain mukaan, jos osakkeiden luovutus, osakkeiden merkitsemättä jättäminen, osakkeenomistajan etuoikeudesta poikkeaminen uusmerkinnässä tai muu vastaava osakejärjestely aiheuttaisi valtion osakkuusyhtiössä valtion määrävähemmistön hallinnan menetyksen, on järjestelyn toteuttamiseen liittyviin valtion toimenpiteisiin saatava eduskunnan suostumus. Ehdotamme voimassa olevaa lakia vastaavasti 3 §:ää muutettavaksi siten, että vastaisuudessakin valtion määrävähemmistövallasta luopumiseen tarvitaan eduskunnan suostumus. Määrävähemmistöllä voidaan estää päätös, johon osakeyhtiölain 5 luvun 27 §:n mukaan tarvitaan määräenemmistö. Määräenemmistöllä tehtävän päätöksen hyväksymiseen vaaditaan kaksi kolmasosaa (2/3) annetuista äänistä ja kokouksessa edustetuista osakkeista.

Jollei muuta ole säädetty tai yhtiöjärjestyksessä määrätty, määräenemmistöllä tehtäviä päätöksiä ovat: 1) yhtiöjärjestyksen muuttaminen, 2) suunnattu osakeanti, 3) optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antaminen, 4) omien osakkeiden hankkiminen ja lunastaminen julkisessa osakeyhtiössä, 5) suunnattu omien osakkeiden hankkiminen, 6) sulautuminen, 7) jakautuminen ja 8) yhtiön asettaminen selvitystilaan ja selvitystilan lopettaminen.

Näiden toimenpiteiden estämiseksi tarvitaan 34 %:n omistus ja yli 1/3 kaikista äänistä. Tämän vuoksi määrävähemmistö on tärkeä asia. Esitämme, että lakiehdotukseen lisätään tämä nykyisessä laissa oleva periaate, jolloin myös määrävähemmistöstä luopumiseen vaadittaisiin eduskunnan suostumus.

Hallitus esittää suurimman osan valtionyhtiöiden ohjausvallasta siirrettäväksi valtioneuvostolle tai omistajaohjausyksikölle. Eduskunta jäisi sivustakatsojan rooliin. Jotta edes jälkikäteen voidaan perusteellisemmin tarkastella valtion omistusohjauksen toteuttamista ja tehtyjä päätöksiä, on valtioneuvoston annettava vuosittain kertomus eduskunnalle toimenpiteistään, selvitys valtionyhtiöiden tilasta ja tulevaisuuden tavoitteista.

**Muutokset valtion omistusosuuksiin ja eduskunta-
kunta- ja kuntavaalioikeuksiin***VALTION OMISTUSOSUUDET JA EDUSKUNTA- JA KUNTA-
VAALIOIKEUDET 3.9.2007 SEKÄ MUUTOKSET EDUS-
KUNTA- JA KUNTA-VAALIOIKEUKSIIN*

Pörssi-yhtiöt		Ryhmä	Valtion omistus	Omistuk- sen ala- raja	SDP:n esitys	Hallituksen esitys
			%	%	%	%
Finnair Oyj	VNK	1b	55,8 %	50,1 %	50,1 %	50,1 %
Fortum Oyj	VNK	1b	50,6 %	50,1 %	50,1 %	50,1 %
Kemira Oyj	VNK	1a	16,5 %	15,0 %	16,5 %	0,0 %
Metso Oyj	VNK	1a	11,1 %	0,0 %	11,1 %	0,0 %
Neste Oil Oyj	VNK	1b	50,1 %	50,1 %	50,1 %	50,1 %
OMX Abp	VNK	1a	1,3 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Outokumpu Oyj	VNK	1a	31,1 %	10,0 %	31,1 %	0,0 %
Rautaruukki Oyj	VNK	1a	39,7 %	20,0 %	39,7 %	0,0 %
Sampo Oyj	VNK	1a	13,7 %	0,0 %	13,7 %	0,0 %
Sponda Oyj	VNK	1a	34,3 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Stora Enso Oyj	VNK	1a	12,3 %	0,0 %	12,3 %	0,0 %
Telia Sonera Oyj	VNK	1a	13,7 %	0,0 %	13,7 %	0,0 %
Yhteensä (lkm)		12				

Noteeraamatto- mat markkina- ehtoiset		Ryhmä	Valtion omistus	Omistuk- sen ala- raja	SDP:n esitys	Hallituksen esitys
			%	%	%	%
Altia Oyj	VNK	1a	100,0 %	50,1 %	50,1 %	50,1 %
Arek Oy	VNK	1a	9,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Art and Design City Helsinki Oy Ab	VNK	1a	35,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Boreal Kasvinja- lostus Oy	VNK	1b	65,0 %	50,1 %	50,1 %	50,1 %
Edita Oyj	VNK	1a	100,0 %	0,0 %	50,1 %	0,0 %
Eka-kiinteistöt Oy	VNK	1a	38,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Ekokem Oy	VNK	1b	34,1 %	33,4 %	34,1 %	0,0 %

Noteeraamattomat markkinaehtoiset		Ryhmä	Valtion omistus	Omistuksen alaraja	SDP:n esitys	Hallituksen esitys
FCG Finnish Consulting Group Oy	VNK	1a	6,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Fingrid Oyj	VNK	1b	12,3 %	0,0 %	12,3 %	0,0 %
Gasum Oy	VNK	1b	24,0 %	0,0 %	24,0 %	0,0 %
Haus kehittämiss- keskus Oy	VNK	1b	100,0 %	66,7 %	100,0 %	100,0 %
Itella Oyj 1.6.07 alk. (Suomen Posti Oyj)	VNK	1b	100,0 %	66,7 %	100,0 %	100,0 %
Kemijoki Oy	VNK	1a	50,1 %	50,1 %	50,1 %	50,1 %
Labtium Oy	VNK	1a	100,0 %	66,7 %	100,0 %	100,0 %
Motiva Oy	VNK	1b	100,0 %	66,7 %	100,0 %	100,0 %
Patria Oyj	VNK	1b	73,2 %	50,1 %	50,1 %	50,1 %
Rahapaja Oy	VNK	1b	100,0 %	50,1 %	50,1 %	50,1 %
Raskone Oy	VNK	1b	85,0 %	66,7 %	50,1 %	50,1 %
Santapark Oy	VNK	1a	32,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Silta Oy	VNK	1a	10,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Suomen Siemen- perunakeskus Oy	VNK	1a	22,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Suomen Viljava Oy	VNK	1b	100,0 %	66,7 %	100,0 %	100,0 %
Vapo Oy	VNK	1b	50,1 %	50,1 %	50,1 %	50,1 %
Wood Focus Oy	VNK	1a	5,9 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
VR-Yhtymä Oy	VNK	1b	100,0 %	66,7 %	100,0 %	100,0 %
Vuotekno Oy	VNK	1a	15,4 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Yhteensä (lkm)		26				
Markkinaehtoi- set yhteensä (lkm)		38				

Erityistehtäviä hoitavatyri- tyk- set		Ryhmä	Valtion omistus %	Omistuk- sen ala- raja %	SDP:n esitys %	Hallituksen esitys %
Alko Oy	STM	2	100,0 %	66,7 %	100,0 %	100,0 %
Arsenal Oyj	VM	2	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
CSC-tieteellinen laskenta Oy	OPM	2	100,0 %	66,7 %	100,0 %	100,0 %
Finnvera Oyj	KTM	2	100,0 %	66,7 %	100,0 %	100,0 %
Hansel Oy	VM	2	100,0 %	66,7 %	100,0 %	100,0 %
Hevosopisto Oy	OPM	2	25,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Solidium Oy	VNK	2	100,0 %	66,7 %	100,0 %	100,0 %
Suomen Erillis- verkot Oy	SM	2	100,0 %	66,7 %	100,0 %	-100,0 %
Suomen Ilmailu- opisto Oy	OPM	2	49,5 %	33,4 %	0,0 %	0,0 %
Suomen Teolli- suussijoitus Oy	KTM	2	100,0 %	66,7 %	100,0 %	100,0 %
Suomenlinnan Liikenne Oy	OPM	2	50,0 %	50,0 %	0,0 %	0,0 %
Teollisen Yhteis- työn rahasto Oy	UM	2	79,9 %	66,7 %	50,1 %	50,1 %
Tietokarhu Oy	VM	2	20,0 %	66,7 %	50,1 %	50,1 %
Veikkaus Oy	OPM	2	100,0 %	66,7 %	100,0 %	100,0 %
Yleisradio Oy	LVM	2	100,0 %	66,7 %	100,0 %	100,0 %
Yrityspankki Skop Oyj	VM	2	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Yhteensä (lkm)		16				
Kaikki yhteensä (lkm)		54				

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että lakiehdotus hyväksytään muutettu-
na (Vastalauseen muutosehdotus) ja*

*että hyväksytään yksi lausuma (Vasta-
lauseen lausumaehdotus).*

Vastalauseen lakiehdotus

Laki

valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään

1 ja 2 §
(Kuten TaVM)

3 §

Eduskunnan suostumus määräysvallan hankkimista tai määräysvallasta luopumista koskeviin päätöksiin

Jos valtion yhtiöomistusta koskeva päätös kohdistuu omistus- tai yritysjärjestelyyn, jonka toteuttamisen johdosta valtio lakkaa olemasta yhtiön ainoa omistaja *taikka* luopuu yhtiössä enemmistöstään *tai* määrävähemmistöstään, *jolla tarkoitetaan osakeyhtiölain (624/2006) 5 luvun 27 §:ssä säädettyjen määräenemmistöllä tehtävien päätösten estämiseen riittävää osuutta*, päätös voidaan tehdä vain, jos eduskunta on antanut siihen suostumuksensa. Eduskunnan suostumusta ei kuitenkaan tarvita järjestelyyn, jonka tuloksena syntyvässä uudessa yhtiössä valtiolla on eduskunnan aikaisemman päätöksen mukainen äänivaltaisuus.

(2 mom. kuten TaVM)

4 §
(Kuten TaVM)

5—8 §
(Kuten TaVM)

9 § (*Uusi*)

Hallituksen kertomus valtionyhtiöistä ja omistajaohjauksesta

Hallituksen tulee vuosittain antaa kertomus valtion yhtiöomistuksesta, omistajan ohjauksesta, valtion omistajaohjausyksikön toiminnasta sekä valtionyhtiöiden tilasta ja tulevaisuuden tavoitteista ja näkymistä.

10 (9) ja 11 (10) §
(Kuten TaVM)

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto ei ilman eduskunnan suostumusta hyväksy toimenpiteitä, joiden seurauksena valtion omistusosuus kaikkien osakkeiden tuottamasta äänivallasta laskisi Kemira Oyj:ssä alle 16,5 prosentin, Metso Oyj:ssä alle 11,1 prosentin, Outokumpu Oyj:ssä alle 31,1 prosentin, Rautaruukki Oyj:ssä alle 39,7 prosentin, Sampo Oyj:ssä alle 13,7 prosentin, Stora Enso Oyj:ssä alle 12,3 prosentin, Telia Sonera Oyj:ssä alle 13,7 prosentin, Edita Oyj:ssä alle 50,1 prosentin, Ekokem Oyj:ssä alle 34,1 prosentin, Fingrid Oyj:ssä alle 12,3 prosentin ja Gasum Oy:ssä alle 24 prosentin.

TaVM 10/2007 vp — HE 80/2007 vp

Helsingissä 7 päivänä joulukuuta 2007

Jouko Skinnari /sd
Sirpa Paatero /sd
Päivi Lipponen /sd

VASTALAUSE 2

Perustelut

Hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta. Samalla kumottaisiin valtion osaksvallan käytöstä eräissä taloudellista toimintaa harjoittavissa osakeyhtiöissä vuonna 1991 annettu laki. Lailla määriteltäisiin eduskunnan ja valtioneuvoston toimivalta hankittaessa valtiolle määräysvaltaa ja luovutettaessa valtiolla olevaa määräysvaltaa. Lisäksi määriteltäisiin toimivallan jako valtioneuvoston yleisistunnon ja omistajaohjauksesta vastaavan ministeriön välillä sekä täsmennettäisiin osakemyynteihin ja yri-

tysjärjestelyihin liittyviä säännöksiä. Valtio on ainoana omistajana, enemmistö-omistajana tai merkittävänä vähemmistöomistajana 54 osakeyhtiössä, joista 12 on pörssiyhtiötä. Hallituksen esittämä uudistus merkitsee eduskuntavaltuuden poistumista tai alentumista yhdeksässä yhtiössä. Näistä yhdeksästä yhtiöstä kolme on pörssiyhtiötä. Hallituksen esityksellä pyritään siirtämään eduskunnan valtaa valtioneuvostolle erittäin hyvin tuottavien pörssiyhtiöiden, nimenomaan perusteellisuuden yhtiöiden myyntiin. Lainmuutoksen jälkeen Suomelle merkittävät yhtiöt voidaan myydä suoraan ulkomaalaisomistukseen ilman eduskunnan suostumusta.

Pörssiyhtiöomistusten yhteenlaskettu markkina-arvo oli 10.9.2007 kaikkiaan 25,426 miljardia euroa. Valtio on saanut yhtiöistään osinkotuloja vuosina 2000—2007 yhteensä yli 7,742 mil-

jardia euroa ja osakkeiden myyntituloja samana ajanjaksona yhteensä 9,328 miljardia euroa. Pelkästään viime vuodelta valtion osinkotulot olivat 1 650 miljoonaa euroa. Tämä on enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Valtion omistusten osinkotuotto oli viime vuodelta 6,7 prosenttia.

Erinomaisesta tuottavuudesta huolimatta kotimaisista valtionyhtiöistä on myyty viime aikoina huomattavia osuuksia. Tämä on huolestuttavaa kehitystä, sillä tuottoisien yritysten myynti ei ole taloudellisesti järkevää. Valtionyhtiöillä on suuri suomalaisia työllistävä vaikutus, ja moni yhtiö on myös aluepoliittisesti merkittävä tekijä ja työllistäjä. Ihmiset kokevat valtionyhtiöt luotettaviksi ja vakaiksi työnantajiksi.

Valtionyhtiöiden myyntivaltuuksien lisääminen ei ole mielestäni missään nimessä perusteltua. Valtion pitää säilyttää päättävältä valtionyhtiöissään ja pyrkiä lisäämään omistustaan. Näin varmistetaan hyvät osinkotulot myös tulevaisuudessa ja työpaikkojen säilyminen kotimaassa. Valtionyhtiöiden omistajaohjausta tulee tehostaa, ja valtion tulee käyttää sitä äänivaltaa, mikä sillä yhtiöissä on. Valtionyhtiöiden tulee kansainvälistyä, mutta omistajuuden ja päättävällän pitää säilyä Suomessa.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotan,

hallituksen esityksen hylkäämistä.

Helsingissä 7 päivänä joulukuuta 2007

Matti Kangas /vas

VASTALAUSE 3

Perustelut

Hallituksen esityksellä 80/2007 vp säädetään laki valtionyhtiöiden omistajuudesta ja omistajapolitiikasta. Lakiesitys korvaa osin vanhentuneet säädökset. Lain sisällön osalta olisi ollut toivottavaa, että siinä olisi määritelty valtion omistajapolitiikan arvot ja tavoitteet. Lisäksi olisi lain menettelyt perusteltua saattaa ulottumaan ainakin huoltovarmuuden kannalta tärkeiden yhtiöiden tytäryhtiöihin. Viime mainitusta asiasta eduskunnan on perusteltua hyväksyä lausuma.

Esityksen osana hallitus pyytää eduskunnan suostumuksen useisiin valtion omistus- ja äänivaltaosuuksien muutoksiin. Pääosin hallituksen esittämät valtuudet ovat hyväksyttäviä ja perusteltuja. Osassa yhtiöitä valtio lisää omistustaan, osassa vähentää, osassa luopuu kokonaan ja useissa säilyttää nykytilanteen.

Energiayhtiöissä ja kansallisessa lentoyhtiössä on tärkeää säilyttää vahva valtion omistus. Alko Oy, Yleisradio Oy ja Veikkaus Oy sekä valtion erityisrahoitusyhtiöt ovat sellaisia merkittäviä erityistoimialoilla toimivia yhtiöitä, joiden omistus on perusteltua olla kokonaan valtiolla.

Hallituksen esityksen perusteluissa (sivu 13) todetaan seuraavaa: "Valtio käyttää äänivaltaansa virallisesti ja muodollisesti vain yhtiökokouksissa, mutta käytännössä yhtiön hallitus ja toimiva johto selvittävät ennalta suurimpien omistajien suhtautumisen yhtiön kannalta merkittäviin investointeihin ja muihin vastaaviin hankkeisiin. Näihin tilanteisiin liittyvä epävirallinen yhteydenpito ja omistukseen perustuva vaikutusvallan käyttäminen ovat merkittävä osa omistajaohjausta ja aktiivista omistajuutta." Edelleen perusteluissa (sivu 19—20) todetaan mm. seuraavaa: "Kun yhtiöllä on enemmistöomistaja tai merkittäviä vähemmistöomistajia, yhtiön hallitus ja toimiva johto keskustelevat omistajan tai omistajien kanssa keskeisistä valmisteilla olevista hankkeista ja päätöksistä."

Edellä lainattujen hallituksen perustelujen mukaan merkittävä valtion omistus- ja äänivaltaisuus antaa virallisten vaikuttamismahdollisuuksien lisäksi epäviralliset mahdollisuudet vaikuttaa yhtiön ratkaisuihin, mikäli valtio on merkittävä omistaja. Merkittäväksi omistajaksi asiantuntijat ovat osakeyhtiölakiin perustuen katsooneet 10 %:n osuuden sellaisissa pörssi-yhtiöissä, joissa omistus hajaantuu. Tällä perusteella kolmen teollisuusyhtiön osalta hallituksen pyytämät valtuudet luopua kokonaan valtion omistusosuudesta ja äänivallasta eivät ole riittävästi perusteltuja. Kemira Oyj:n, Outokumpu Oyj:n ja Rautaruukki Oyj:n osalta valtion on syytä säilyttää vähintään 10 %:n omistus- ja äänivaltaisuus.

Eduskunta on aiemmin antanut valtuudet luopua valtion omistuksesta ja äänivallasta kokonaan Metso Oyj:ssä ja Stora Enso Oyj:ssä. Valtuuksia ei kuitenkaan ole käytetty, joten mm. Stora Enso Oyj:ssä on uudessa tilanteessa syytä peruuttaa valtuus. Näistä kahdesta yhtiöstä tulee säilyttää myös vähintään 10 %:n omistusosuus ja äänivaltaisuus.

Kaikilla mainituilla viidellä yhtiöllä on erittäin tärkeä alue- ja työllisyys- sekä osin huoltovarmuusmerkitys. Ne jalostavat raaka-aineita lähellä niiden sijaintipaikkoja. Lisäksi ne ovat valtiolle osakkeen omistajana tuottoisia. Ne ovat ns. presidentti Kekkonen perintöä, jota ei tule valtiolta hävittää ja päästää ulkomaiseen omistukseen ja päätäntävaltaan.

Fingrid Oyj on tärkeä runkoverkkoyhtiö, jossa valtion omistus- ja ääniosuus tulee palauttaa kansallisen huoltovarmuuden ja toimintavarmuuden vuoksi. Eduskunta on aiemmin antanut valtuudet luopua kokonaan yhtiöstä, mutta myynti ei ole toteutunut. Eduskunnan on syytä päättää, että valtion omistus- ja äänivalta Fingrid Oyj:ssä säilytetään vähintään 10 %:ssa. Osuutta on syytä pyrkiä kasvattamaan tästäkin tasosta.

Lisäksi on syytä kiinnittää huomiota Telia Sonera Oyj:hin, jonka osalta hallitus pyytää valtuuksia luopua kokonaan valtion omistuksesta. Ruotsin valtio omistaa yhtiötä noin 37 %. Tätä asiaa kuten muidenkaan yksittäisten yhtiöiden tilannetta ja kehitystä talousvaliokunta ei liian kiireisen aikataulun vuoksi ehtinyt tarkastella lainkaan.

Edellä mainitulta osin en voi yhtyä talousvaliokunnan enemmistön hyväksymään mietintöön. Katson, että valtion tulee säilyttää mainituissa kuudessa yhtiössä vähintään 10 %:n omistus- ja äänivaltaisuus. Tämä turvaa valtion merkittävän omistajuuden ja vaikutusvallan näiden yhtiöiden päätöksenteossa.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy kaksi lausumaa.

Helsingissä 7 päivänä joulukuuta 2007

Toimi Kankaanniemi /kd

Vastalauseen lausumaehdotukset

1. *Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto ei ilman eduskunnan suostumusta hyväksy toimenpiteitä, joiden seurauksena valtion suora osakeomistus tai äänivaltaisuus kaikkien osakkeiden tuotamasta äänimäärästä Fingrid Oyj:ssä, Kemira Oyj:ssä, Metso Oyj:ssä, Outokumpu Oyj:ssä, Rautaruukki Oyj:ssä ja Stora Enso Oyj:ssä laskisi alle 10 prosentin.*
2. *Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää, miten huoltovarmuuden kannalta tärkeissä energiayhtiöiden tytäryhtiöissä voidaan turvata valtion riittävä omistus- ja määräysvalta.*

VASTALAUSE 4

Perustelut

Hallituksen esitys laiksi valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta muuttaisi monen yhtiön osalta merkittävästi hallituksen ja eduskunnan määräysvaltaa omistuksesta päätettäessä.

Strategisesti tärkeiden yhtiöiden omistajuuden vähentämisestä ei tulisi päättää ilman eduskunnan tapauskohtaista suostumusta. Käsittämättömän lyhytnäköisiä päätöksiä on 20 viime vuoden aikana tehty mm. energiayhtiöiden täysomistajuudesta luopumisen kaltaisissa uudelleenjärjestelyissä. Nämä virheet tulisi jatkossa välttää.

Maailmalla vallitseva luottoekspansio on räjähtämässä hetkellä millä hyvänsä, ja kiinteästä tuotanto-omaisuudesta kannattaa pitää kiinni ainakin niillä sektoreilla, joita Suomessa merkittävästi jatkossakin tarvitaan. Talousennusteiden laatiminen pohjautuu valitettavasti maassamme pitkälle edelleenkin yksinomaan niihin samoihin taloustieteiden oppeihin, jotka eivät tähän mennessäkään ole pystyneet ennustamaan taantumaa tai lamaa edes silloin, kun kriisi on jo vahvasti päällä.

Euroalueen bruttokansantuote oli vuonna 2006 noin 8 400 miljardia euroa. Uutta velkaa on otettu kiihtyvällä tahdilla, vuosivauhdin ollessa viimeaikoina jo yli 1 000 miljardia euroa. Pikai-

sella päässälaskullakin voidaan jo noiden kahden luvun perusteella todeta, että euroalueen talouskasvun tulisi olla aivan jotain muuta kuin mitä on. Matemaattinen mahdottomuus luottomäärän, joka euroalueella tällä hetkellä on jo 14 200 miljardia euroa, edelleen kiihtyvälle nostamiselle tulee vastaan piakkoin, ellei ole jo tullut. Rahamarkkinoiden romahtaminen voidaan estää vain rajulla inflaatiolla EKP:n toimin.

Suomessa asuntokuplan olemassaolo on itsestään selvää, vaikka viralliset tahot toistuvasti muuta väittävät. Luotonotto-kyky on ajettu ääriinsä osalle kansasta asuntolainojen kautta, ja asuntojen hintojen kääntyminen voimakkaaseen laskuun erittäin vahingollisine sivuvaikutuksineen on jo lähellä.

Velkaa on otettu myös tulevaisuudesta, ja valtion talousarviossa vuositasolla maksetaankin liki 2 miljardia ylimääräistä kuluja eläkkeiden rahoittamattomuuden takia. Eläkerahastojen implisiittinen velka ylittää jo 250 miljardia euroa. Tarkkaa summaa on vaikea sanoa, kun eläkerahastot (ainakin valtion) korjailevat lukujaan ylöspäin tarkentaessaan laskentametoodeitaan ja ikäennusteita.

Taloustilanteestamme on annettu liian ruusuisen kuva. Luottamus siihen, että myymispäätökset tehdään Suomen kansalaisen kannalta par-

hain päin, on horjunut. Siksi ehdotan eduskunnan päätöksen vaatimista strategisesti tärkeiden yhtiön osakkeiden ollessa kyseessä.

VALTION OMISTUSOSUUDET JA EDUSKUNTAVALTUUDET 3.9.2007 SEKÄ MUUTOKSET EDUSKUNTAVALTUUKSIIN

Pörssiyritykset	Ryhmä	Valtion omistus	Omistuksen alaraja	Uusipaavaliemen esitys	Hallituksen esitys
		%	%	%	%
Finnair Oyj	VNK 1b	55,8 %	50,1 %	50,1 %	50,1 %
Fortum Oyj	VNK 1b	50,6 %	50,1 %	50,1 %	50,1 %
Kemira Oyj	VNK 1a	16,5 %	15,0 %	16,5 %	0,0 %
Metso Oyj	VNK 1a	11,1 %	0,0 %	11,1 %	0,0 %
Neste Oil Oyj	VNK 1b	50,1 %	50,1 %	50,1 %	50,1 %
OMX Abp	VNK 1a	1,3 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Outokumpu Oyj	VNK 1a	31,1 %	10,0 %	31,1 %	0,0 %
Rautaruukki Oyj	VNK 1a	39,7 %	20,0 %	39,7 %	0,0 %
Sampo Oyj	VNK 1a	13,7 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Sponda Oyj	VNK 1a	34,3 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Stora Enso Oyj	VNK 1a	12,3 %	0,0 %	12,3 %	0,0 %
Telia Sonera Oyj	VNK 1a	13,7 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Yhteensä (lkm)	12				

Noteeraamattomat markkinaehtoiset	Ryhmä	Valtion omistus	Omistuksen alaraja	Uusipaavaliemen esitys	Hallituksen esitys
		%	%	%	%
Altia Oyj	VNK 1a	100,0 %	50,1 %	50,1 %	50,1 %
Arek Oy	VNK 1a	9,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Art and Design City Helsinki Oy Ab	VNK 1a	35,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Boreal Kasvinjalostus Oy	VNK 1b	65,0 %	50,1 %	50,1 %	50,1 %
Edita Oyj	VNK 1a	100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Eka-kiinteistöt Oy	VNK 1a	38,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Ekokem Oy	VNK 1b	34,1 %	33,4 %	34,1 %	0,0 %

TaVM 10/2007 vp — HE 80/2007 vp

Noteeraamattomat markkinaehtoiset		Ryhmä	Valtion omistus	Omistuksen alaraja	Uusipaavaliemien esitys	Hallituksen esitys
FCG Finnish Consulting Group Oy	VNK	1a	6,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Fingrid Oyj	VNK	1b	12,3 %	0,0 %	12,3 %	0,0 %
Gasum Oy	VNK	1b	24,0 %	0,0 %	24,0 %	0,0 %
Haus kehittämisskeskus Oy	VNK	1b	100,0 %	66,7 %	100,0 %	100,0 %
Itella Oyj 1.6.07 alk. (Suomen Posti Oyj)	VNK	1b	100,0 %	66,7 %	100,0 %	100,0 %
Kemijoki Oy	VNK	1a	50,1 %	50,1 %	50,1 %	50,1 %
Labtium Oy	VNK	1a	100,0 %	66,7 %	100,0 %	100,0 %
Motiva Oy	VNK	1b	100,0 %	66,7 %	100,0 %	100,0 %
Patria Oyj	VNK	1b	73,2 %	50,1 %	50,1 %	50,1 %
Rahapaja Oy	VNK	1b	100,0 %	50,1 %	50,1 %	50,1 %
Raskone Oy	VNK	1b	85,0 %	66,7 %	50,1 %	50,1 %
Santapark Oy	VNK	1a	32,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Silta Oy	VNK	1a	10,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Suomen Siemenperunakeskus Oy	VNK	1a	22,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Suomen Viljava Oy	VNK	1b	100,0 %	66,7 %	100,0 %	100,0 %
Vapo Oy	VNK	1b	50,1 %	50,1 %	50,1 %	50,1 %
Wood Focus Oy	VNK	1a	5,9 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
VR-Yhtymä Oy	VNK	1b	100,0 %	66,7 %	100,0 %	100,0 %
Vuotekno Oy	VNK	1a	15,4 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Yhteensä (lkm)		26				
Markkinaehtoiset yhteensä (lkm)		38				

Erityistehtäviä hoitavatyrityk- set		Ryhmä	Valtion omistus %	Omistuk- sen ala- raja %	Uusipaaval- niemen esitys %	Hallituksen esitys %
Alko Oy	STM	2	100,0 %	66,7 %	100,0 %	100,0 %
Arsenal Oyj	VM	2	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
CSC-tieteellinen laskenta Oy	OPM	2	100,0 %	66,7 %	100,0 %	100,0 %
Finnvera Oyj	KTM	2	100,0 %	66,7 %	100,0 %	100,0 %
Hansel Oy	VM	2	100,0 %	66,7 %	100,0 %	100,0 %
Hevosopisto Oy	OPM	2	25,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Solidium Oy	VNK	2	100,0 %	66,7 %	100,0 %	100,0 %
Suomen Erillis- verkot Oy	SM	2	100,0 %	66,7 %	100,0 %	-100,0 %
Suomen Ilmailu- opisto Oy	OPM	2	49,5 %	33,4 %	0,0 %	0,0 %
Suomen Teolli- suussijoitus Oy	KTM	2	100,0 %	66,7 %	100,0 %	100,0 %
Suomenlinnan Liikenne Oy	OPM	2	50,0 %	50,0 %	0,0 %	0,0 %
Teollisen Yhteis- työn rahasto Oy	UM	2	79,9 %	66,7 %	50,1 %	50,1 %
Tietokarhu Oy	VM	2	20,0 %	66,7 %	50,1 %	50,1 %
Veikkaus Oy	OPM	2	100,0 %	66,7 %	100,0 %	100,0 %
Yleisradio Oy	LVM	2	100,0 %	66,7 %	100,0 %	100,0 %
Yrityspankki Skop Oyj	VM	2	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Yhteensä (lkm)		16				
Kaikki yhteensä (lkm)		54				

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy lausuman.

Vastalauseen lausumaehdotus

*Eduskunta edellyttää, että valtioneu-
vosto ei ilman eduskunnan suostumusta
hyväksy toimenpiteitä, joiden seurauk-
sena valtion omistusosuus kaikkien*

*osakkeiden tuottamasta äänivallasta
laskisi Kemira Oyj:ssä alle 16,5 pro-
sentin, Metso Oyj:ssä alle 11,1 prosen-
tin, Outokumpu Oyj:ssä alle 31,1 pro-
sentin, Rautaruukki Oyj:ssä alle 39,7
prosentin, Stora Enso Oyj:ssä alle 12,3
prosentin, Ekokem Oyj:ssä alle 34,1
prosentin, Fingrid Oyj:ssä alle 12,3
prosentin ja Gasum Oy:ssä alle 24,0
prosentin.*

TaVM 10/2007 vp — HE 80/2007 vp

Helsingissä 7 päivänä joulukuuta 2007

Markku Uusipaavalniemi /kesk